

UREDBA (EU) 2017/2306 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 12. prosinca 2017.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 230/2014 o uspostavi Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 209. stavak 1. i članak 212. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) U Zajedničkoj izjavi o razvojnoj politici Europske unije pod nazivom „Europski konsenzus” ⁽²⁾ i u Zajedničkoj izjavi o „Novom europskom konsenzusu” ⁽³⁾ Vijeće i predstavnici vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, Europski parlament i Komisija prepoznali su vezu između sigurnosti i razvoja.
- (2) U Programu održivog razvoja do 2030., koji je usvojen 25. rujna 2015. rezolucijom Opće skupštine Ujedinjenih naroda, istaknuta je važnost promicanja mirnih i uključivih društava i kao cilja održivog razvoja (cilj održivog razvoja br. 16) i radi postizanja ostalih rezultata razvojne politike. Ciljem održivog razvoja br. 16.a izričito se traži „jačanje relevantnih nacionalnih institucija, među ostalim putem međunarodne suradnje, za izgradnju kapaciteta na svim razinama, a posebice u zemljama u razvoju, radi sprečavanja nasilja te suzbijanja terorizma i kriminala”.
- (3) Primarni cilj razvojne politike Unije jest smanjenje siromaštva te, dugoročno gledano, njegovo iskorjenjivanje.
- (4) U Priopćenju sa sastanka na visokoj razini od 19. veljače 2016. Odbor za razvojnu pomoć Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj ažurirao je smjernice u pogledu izvješćivanja o službenoj razvojnoj pomoći u području mira i sigurnosti. Financiranje djelovanja poduzetih u skladu s ovom Uredbom predstavlja službenu razvojnu pomoć kada ono ispunjava kriterije navedene u tim smjernicama u pogledu izvješćivanja ili u bilo kojim naknadnim smjernicama u pogledu izvješćivanja o kojima Odbor za razvojnu pomoć može postići dogovor.
- (5) Pružanje potpore akterima sigurnosnog sektora u trećim zemljama, među ostalim, u izvanrednim okolnostima, vojsci, u kontekstu sprečavanja sukoba, upravljanja krizama ili u kontekstu stabilizacije ključno je za osiguravanje odgovarajućih uvjeta za iskorjenjivanje siromaštva i razvoj. Dobro upravljanje, djelotvorna demokratska kontrola i civilni nadzor nad sigurnosnim sustavom, među ostalim nad vojskom, kao i poštovanje ljudskih prava i načela vladavine prava, ključne su karakteristike države koja dobro funkcionira u svakom kontekstu te bi ih stoga trebalo promicati putem šire potpore trećim zemljama pri reformi sigurnosnog sektora.
- (6) U zaključcima od 19. i 20. prosinca 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj i obrambenoj politici (ZSOP) Europsko vijeće naglasilo je važnost podupiranja zemalja partnera i regionalnih organizacija osiguravanjem obuke, savjeta, opreme i resursa kada je to potrebno, kako bi one sve više mogle same spriječiti krize ili njima upravljati.
- (7) U Zajedničkoj komunikaciji od 28. travnja 2015. pod nazivom „Izgradnja kapaciteta kao potpora sigurnosti i razvoju – osposobljavanje partnera u sprečavanju kriza i upravljanju njima” Komisija i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku ponovno su istaknuli da su stabilna i sigurna društva potrebna za ostvarivanja razvojnih ciljeva.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 30. studenoga 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 7. prosinca 2017.

⁽²⁾ SL C 46, 24.2.2006., str. 1.

⁽³⁾ SL C 210, 30.6.2017., str. 1.

- (8) U skladu sa sveobuhvatnim pristupom EU-a i u svrhu najvećeg mogućeg povećanja učinka, djelotvornosti i dosljednosti potpore EU-a, Vijeće je u zaključcima od 18. svibnja 2015. o ZSOP-u pozvalo Komisiju i Visokog predstavnika za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da, uz savjetovanje s državama članicama, razviju strateški okvir na razini Unije radi potpore reformi sektora sigurnosti. U toj strategiji objedinjuju se ZSOP i svi ostali relevantni instrumenti zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), kao i instrumenti razvojne suradnje, pri čemu se poštuju njihove pravne osnove, primarni ciljevi i postupci odlučivanja.
- (9) Izgradnju kapaciteta vojnih aktera u trećim zemljama trebalo bi provoditi u okviru politike razvojne suradnje Unije, kada se izgradnjom kapaciteta uglavnom nastoje ostvariti ciljevi u području razvoja, te u okviru ZVSP-a Unije kada se njome uglavnom nastoje ostvariti ciljevi u području mira i sigurnosti, u skladu s člankom 40. Ugovora o Europskoj uniji. Ovom Uredbom poštuju se primjena postupaka i opseg ovlasti institucija u okviru politike razvojne suradnje Unije i ZVSP-a Unije.
- (10) Pomoć Unije na temelju ove Uredbe mogla bi obuhvaćati osiguravanje programâ izgradnje kapaciteta kao potpore razvoju i sigurnosti za razvoj, uključujući obuku, mentorstvo i savjetovanje u pogledu, primjerice, ljudskih prava, upravljanja i vladavine prava, zaštite žena i djece, civilnog odgovora na krize, upravljanja ljudskim resursima i tehničke suradnje.
- (11) Komisija treba pomno pratiti mjere koje se poduzimaju na temelju ove Uredbe. Komisija treba propisno i pravodobno izvješćivati Europski parlament o provedbi pomoći Unije na temelju ove Uredbe. Komisija najkasnije do 30. lipnja 2020. treba evaluirati učinak i djelotvornost mjera poduzetih na temelju ove Uredbe, kao i njihovu usklađenost s ciljem održivog razvoja br. 16. U tu svrhu Komisija treba uključiti sve relevantne dionike, među ostalim organizacije civilnog društva i lokalna tijela vlasti, u fazu evaluacije te osigurati da oni imaju značajnu ulogu u tom procesu. Komisija treba, kada je to prikladno, provesti zajedničke evaluacije s državama članicama. Rezultati trebaju poslužiti kao temelj za osmišljavanje programâ i dodjelu sredstava te za dodatno unapređivanje dosljednosti i komplementarnosti vanjskog djelovanja Unije.
- (12) Uredbu (EU) br. 230/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 230/2014 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kada se pomoć Unije pruža akterima sigurnosnog sektora, njome se mogu, u izvanrednim okolnostima predviđenima u članku 3.a, obuhvatiti i vojni akteri, u kontekstu šireg procesa reforme sigurnosnog sektora ili izgradnje kapaciteta kao potpore razvoju i sigurnosti za razvoj u trećim zemljama, u skladu s najvažnijim ciljem postizanja održivog razvoja.”;

2. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 3.a

Izgradnja kapaciteta vojnih aktera kao potpore razvoju i sigurnosti za razvoj

1. Kako bi se doprinijelo održivom razvoju čiji su preduvjet stabilna, mirna i uključiva društva, pomoć Unije na temelju ove Uredbe može se u izvanrednim okolnostima navedenima u stavku 3. koristiti za izgradnju kapaciteta vojnih aktera u partnerskim zemljama, radi ostvarivanja aktivnosti povezanih s razvojem i sigurnosti za aktivnosti povezane s razvojem.

2. Pomoć na temelju ovog članka može posebice obuhvaćati osiguravanje programâ izgradnje kapaciteta kao potpore razvoju i sigurnosti za razvoj, uključujući obuku, mentorstvo i savjetovanje, kao i isporuku opreme, unapređenje infrastrukture i pružanje usluga izravno povezanih s tom pomoći.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 230/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta za doprinos stabilnosti i miru (SL L 77, 15.3.2014., str. 1.).

3. Pomoć na temelju ovog članka pruža se samo:
- (a) ako se pretpostavke za odgovarajuće ostvarivanje ciljeva Unije na temelju ove Uredbe ne mogu ispuniti uz pomoć nevojnih aktera te ako postoji prijetnja postojanju državnih institucija koje funkcioniraju ili zaštititi ljudskih prava i temeljnih sloboda, a državne institucije se s tom prijetnjom ne mogu nositi; i
 - (b) ako su dotična zemlja partner i Unija suglasne da su vojni akteri ključni za očuvanje, uspostavu ili ponovnu uspostavu uvjeta koji su ključni za održivi razvoj, među ostalim u krizama te u nestabilnim ili destabiliziranim kontekstima i situacijama.
4. Pomoć Unije na temelju ovog članka ne smije se koristiti za financiranje izgradnje kapaciteta vojnih aktera u svrhe koje nisu ostvarivanje aktivnosti povezanih s razvojem i sigurnosti za aktivnosti povezane s razvojem. Posebice, pomoć Unije ne smije se koristiti za financiranje:
- (a) tekućih vojnih rashoda,
 - (b) nabave oružja i streljiva ili bilo koje druge opreme namijenjene primjeni smrtonosne sile;
 - (c) obuke koja je osmišljena posebno za pružanje doprinosa borbenim kapacitetima oružanih snaga.
5. Pri osmišljavanju i provedbi mjera na temelju ovog članka Komisija promiče odgovornost partnerske zemlje. Komisija također razvija potrebne elemente i primjere dobre prakse koji su potrebni za osiguravanje srednjoročne i dugoročne održivosti te promiče vladavinu prava i priznata načela međunarodnog prava.
6. Komisija utvrđuje odgovarajuće postupke procjene rizika, postupke praćenja i postupke evaluacije u pogledu mjera na temelju ovog članka”;
3. U članku 7. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. Pomoć Unije na temelju članka 3. i, prema potrebi, članka 3.a pruža se putem izvanrednih mjera pomoći i programâ privremenog odgovora.”;
4. U članku 8. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. Tematski strateški dokumenti opća su osnova za provedbu pomoći na temelju članaka 4. i 5. te, prema potrebi, članka 3.a. Tematskim strateškim dokumentima osigurava se okvir za suradnju između Unije i dotičnih zemalja partnera ili regija partnera.”;
5. U članku 10. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. Komisija osigurava da se mjere donesene na temelju ove Uredbe u odnosu na borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala, kao i mjere obuhvaćene člankom 3.a, provode u skladu s međunarodnim pravom, među ostalim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom.”;
6. U članku 13. dodaje se sljedeći stavak:
- „4. Financijskoj omotnici iz stavka 1. dodaje se iznos od 100 000 000 EUR koji se dodjeljuje za mjere iz članka 3. a.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 12. prosinca 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

**Izjava u pogledu izvorâ sredstava za mjere pomoći iz članka 3.a Uredbe (EU) br. 230/2014
Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta za doprinos stabilnosti
i miru**

Europski parlament, Vijeće i Komisija suglasni su da bi se izgradnja kapaciteta kao potpore razvoju i sigurnosti za razvoj trebala financirati u okviru naslova IV. višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014. – 2020., prvenstveno putem preraspodjela, uz istodobno najveće moguće očuvanje financijske ravnoteže među svim instrumentima. Povrh toga i ne dovodeći u pitanje ovlasti proračunskog tijela u okviru godišnjeg proračunskog postupka, takva preraspodjela ne bi trebala uključivati uporabu odobrenih sredstava dodijeljenih mjerama iz Uredbe (EU) br. 233/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi Instrumenta financiranja za razvojnu suradnju za razdoblje 2014. – 2020.
